

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15-01-2019
Sayı : 500

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

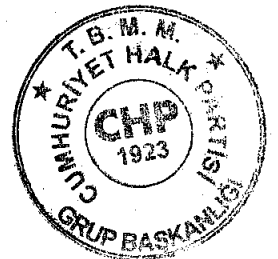
4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Süleyman GİRGIN

Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	25 Ocak 2019	Esas No: 2/1562

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
15 Ocak 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
15 Ocak 2019
No: 415172
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Türkiye, işsizlerini korumak için, 1 Haziran 2000 tarihinde 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu çıkarmıştır.

Bu Kanun çerçevesinde, işçi-işveren ve devletin ödeyeceği sigorta primlerinden oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan, işsiz kalan sigortalılara işsizlik ödeneği verilmesi öngörülmüştür.

İşsizlik sigortasının amacı, çalışanların işsiz kalma durumunda uğradığı gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayarak kendilerinin ve aile fertlerinin zor duruma düşmelerini önlemektir.

Ancak, yasa gereği fondan yapılacak olan işsizlik ödeneğine hak kazanma koşulları oldukça ağır olup, işsizlik ödeneği miktarı ve ödeme süresi insanca bir yaşam için yetersizdir. Türkiye'de 2018 Temmuz ayı itibarıyla 3,5 milyon kayıtlı işsizden yalnızca 430 bini işsizlik ödeneğinden yararlanabilmiştir. Bir diğer deyişle işsiz kalan vatandaşlarımızdan, sadece %12,1'i işsizlik ödeneğine hak kazanmıştır.

İşsizlik sigortasının amacı işsiz kalan işçilere gelir desteği sağlamaktır ama ne yazık ki bugün uygulanan sistem, bu amacı karşılamaktan uzaktır. Bir kere işçi işten ayrıldığı her durumda işsizlik ödeneğine hak kazanamıyor. İşten kendi isteğiyle ayrılan işçi bu haktan yararlanamıyor.

Ayrıca işten çıkarılan işçi son üç yıl içerisinde en az 600 gün prim ödememişse yine işsizlik parası alamıyor. Bu nedenle mevsimlik ve kampanya işlerinde çalışanlar yani özellikle turizm bölgelerinde otellerde veya turizm sektörünün çeşitli iş kollarında çalışanlar, tarım işçileri, orman işçileri, ve geçici işçiler işsizlik ödeneğinden yararlanamamaktadırlar. Bu işçilerden prim kesintisi yapılmasına rağmen meydana gelebilecek işsizlik hallerinde işsizlik ödeneği alamamaktadırlar. Bu adaletsiz durumun düzeltilmesi gerekmektedir.

İşsizlik oranlarındaki artış ve işsizlik sonrası işsiz kalanlar için kullanılması gereken fonun büyüklüğü göz önüne alındığında, fonun işsizler için yeteri kadar etkin kullanılmadığı da ayrıca görülmektedir.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 330 bin kişi artarak 3 milyon 749 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,8 puanlık artış ile %11,4 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,7 puanlık artış ile %13,5 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 1,6 puanlık artış ile %21,6 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,9 puanlık artış ile %11,7 olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 266 bin kişi artarak 29 milyon 63 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile %47,8 oldu. Rakamlarda görüldüğü gibi ne yazık ki artan işsizlik rakamları ülkemiz için kanayan bir yara halini aldı.

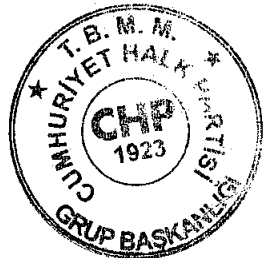

Maddede yapılan değişiklikle işsizlik sigortasından yararlanma koşulları hafifletilmektedir. Bu kapsamda 120 gün aralıksız çalışma şartı kaldırılmakta, son üç yıl içerisinde 600 gün prim ödeme şartı son beş yıl olarak değiştirilmekte ve en az prim ödeme süreleri azaltılmakta, prim ödeme tutarı ve süreleri arttırılmaktadır.

Kanuna eklenen ek madde 7 ile ülkemizde ilk defa işsizlik sigortası kapsamında olmamaları nedeniyle işsiz kalmaları halinde mali destekten yararlanma hakkı olmayan yeni mezun olup iş arayan gençler, işsizlik sigortasından yararlanma hakkı olmakla bu hakkını kullanıp hala iş bulamayanlar, kendi istekleri ile işten ayrılmak zorunda kalanlara işsizlik desteği adı altında ödeme yapılması öngörülmektedir.

Ayrıca bu maddede işsizlik desteğinin finansman kaynakları düzenlenmekte ve yapılan düzenlenmenin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri düzenleme konusunda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na yetki verilmelidir.

Vermiş olduğumuz kanun teklifi ile işsizlik sigortasından yararlanmanın ağır koşulları nedeniyle, işsizlik sigortasından yararlanamayan vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ve işsizlik sigortasının vatandaşlarımız için daha etkin ve kapsamlı kullanılması ve daha çok vatandaşımızın yararlanması amaçlanmıştır.

4447 SAYILI İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNUN'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/08/1999 Tarih ve 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 48. Maddesinin 6 fıkrasına aşağıdaki (e) bendi eklenmiş, 50. Maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesindeki 'yüzde kırkıdır' ibaresi 'yüzde ellidir', ikinci cümlesindeki 'yüzde seksenidir' ibaresi 'yüzde doksanını' şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

'e İşsizlik desteği'

"Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son beş yıl içinde en az;

- a) 300 Gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 360 gün,
 - b) 540 Gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 480 gün,
 - c) 780 Gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 600 gün,
- Süre ile işsizlik ödeneği verilir."

EK MADDE 7: Bu kanunun 50. Maddesine göre işsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarını taşımayanlardan İŞKUR'a şahsen başvurarak iş almaya hazır olduklarını kaydettiren ve aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretten az olan işsizlere on iki aya kadar işsizlik desteği ödenir. On iki aylık sürenin bitiminden itibaren yararlanma koşullarının devam ettiğini belgeleyenlere en fazla altı ay süreyle daha işsizlik ödeneği ödenir.

İşsizlik desteği 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39. Maddesine göre on altı yaşından büyük işçiler için uygulanan brüt asgari ücret dikkate alınarak bu kanunun 50. Maddesine göre hesaplanan işsizlik ödeneğinin yüzde seksenbeşidir.

Birinci fıkraya göre İŞKUR tarafından ödenecek işsizlik desteği tutarları merkezi yönetim bütçesinden fon hesabına aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Hazine Bakanlığı'nın görüşü alınarak, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

